

Comisia economie, buget și finanțe Committee on Economy, Budget and Finances

RAPORT asupra proiectului Legii bugetului de stat pentru anul 2020 (nr.277 din 28.11.2019)

În conformitate cu prevederile art.54 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014, Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul Legii bugetului de stat pe anul 2020, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, și comunică următoarele.

Proiectul Legii bugetului de stat pe anul 2020 a fost elaborat în baza prognozei dezvoltării economiei în anii 2020-2022 și obiectivelor politicii bugetar- fiscale pentru anul 2020. De asemenea, prioritățile de politici care derivă din Programul de activitate a Guvernului, și alte documente de politici și strategii naționale și sectoriale, precum și Acordul de Asociere a Republicii Moldova cu Uniunea Europeană și angajamentele asumate față de organizațiile internaționale de finanțare.

Principalele masuri de politici pe care este construit proiectul bugetului pentru anul 2020 se referă la: - extinderea autonomiei financiare locale prin creșterea defalcărilor din impozitul pe venit al persoanelor fizice și suplinirea Fondului de susținere financiară a teritoriilor cu 10% din impozitul pe venitul din activitatea de întreprinzător; - majorarea salariilor cu 6-10% pentru majoritatea angajaților bugetari; și, implementarea programelor de asistență socială care prevăd prestații sociale mai mari pentru susținerea persoanelor cu venituri mici.

La baza construcției bugetare pentru anul 2020 a stat regula bugetar-fiscală stipulată în Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014. Această regulă impune ca deficitul bugetului public național, excluzând granturile, să nu depășească 2,5% din PIB. Totodată, în condițiile existenței surselor reale de finanțare a proiectelor de investiții capitale finanțate din surse externe, se permite depășirea nivelului-limită al deficitului bugetului public național. Astfel, la determinarea soldului bugetar (deficit bugetar) al bugetului public național, a fost aplicată clauza de derogare pentru investițiile capitale publice finanțate din surse externe. Deficitul bugetului public național, excluzând granturile, va constitui 9 188,8 mil. lei, sau 4,0% din PIB, fiind aplicată clauza de derogare pentru investiții capitale finanțate din surse externe în sumă de 3 699,6 mil. lei sau 1,62% în PIB, care reflectă încadrarea soldului bugetar în regula bugetar fiscală ($4,0\% - 1,62\% = 2,38\%$).

Prognoza macroeconomică pentru anul 2020.

În anul 2020 economia Republicii Moldova va avea o evoluție ascendentă și se preconizează o creștere nominală a PIB de 9,4%.

Pentru anul 2020 se estimează creșterea anuală în termeni reali a producției industriale cu 4,2%, a producției agricole cu 2,6%, iar volumul investițiilor în active imobilizante cu 5,0%.

Exportul va crește cu 9,4% față de nivelul anului 2019.

Importurile se prognozează că vor crește în 2020 cu circa 7,1%.

În anul 2020 soldul negativ al balanței comerciale va constitui 3359,0 mil. dolari SUA.

Indicele prețurilor de consum mediu anual se prognozează la nivel de 105,7% în anul 2020.

Pentru anul 2020 salariul mediu lunar brut în ansamblu pe economia națională se va majora de la 7 953 lei (inclusiv sectorul bugetar - 6 524 lei) în anul 2020. Fondul de remunerare a muncii se va majora în valori nominale cu 8,5% comparativ cu anul 2019.

Bugetului public național s-a realizat în baza prognozei indicatorilor macroeconomici proiectați pentru anul 2020 și a politicii bugetar-fiscale pentru anul 2020.

În Bugetul public național pentru anul 2020 sunt estimate **venituri în sumă de 69 218,2 mil. lei**, cu 5 680,0 mil. lei sau cu 8,9% mai mult față de aprobat (rectificat) în anul 2019, iar ca pondere în PIB - la nivel de 30,4% , și **cheltuieli în mărime de 76 633,5 mil. lei**, în creștere cu circa 7175,0 mil. lei, sau 10,3 %, față de cele aprobate (rectificate) în anul 2019, ce reprezintă o pondere de 33,6% în PIB și care se majorează cu 0,1 p.p. comparativ cu anul 2019, cu un **deficit bugetar estimat în sumă – 7 415,3 mil. lei** sau 3,3% din PIB. Volumul total al deficitului îi revine totalmente bugetului de stat.

În structura veniturilor bugetului public național, partea majoră o dețin impozitele și taxele, și acestea vor constitui circa 64,1%. Ca pondere în PIB, în anul 2020 impozitele și taxele vor deține 19,6%.

Contribuțiile și primele de asigurări obligatorii reprezintă 29,0%. Ca pondere în PIB această grupă reprezintă circa 8,8%.

Granturile se prognozează să dețină circa 2,6%.

Alte venituri ale bugetului public național se prognozează să dețină circa 3,9% din totalul veniturilor.

Cheltuielile bugetului public național pe anul 2020.

În valori nominale cheltuielile publice cresc, comparativ cu volumul precizat pentru anul 2019 cu circa 10,3%.

În aspectul repartizării resurselor financiare pe grupe funcționale, se atestă volumul preponderent pentru ramura protecției sociale – 33,3% din totalul cheltuielilor publice, pentru învățământ se repartizează 17,0% din cheltuielile totale, pentru ocrotirea sănătății constituie 13,1% din cheltuielile totale, și cheltuielile aferente serviciilor în domeniul economiei vor constitui circa 13,6% din totalul cheltuielilor publice.

Cheltuielile bugetului public național reflectă tendințele programelor de cheltuieli reieșind din măsurile de reformă întreprinse, atât în aspect funcțional, cât și în aspectul categoriilor economice.

Soldul datoriei de stat la situația din 31 decembrie 2020, nu va depăși 67 528,2 mil. lei, dintre care 61,9% datorie de stat externă și 38,1% datorie de stat internă, înregistrând o majorare cu 9 245,7 mil. lei față de valoarea precizată pentru sfârșitul anului 2019.

Ponderea datoriei de stat în PIB la sfârșitul anului 2020 se va încadra în valoarea de 29,6%, cu 1,5 p.p. mai mult față de precizat pentru finele anului 2019.

Parametrii bugetului de stat pe anul 2020 se estimează la partea de **venituri în sumă de - 44 136,6 mil. lei**, la partea de **cheltuieli - 51 551,9 mil. lei** și **soldul (deficitul) bugetar - 7 415,3 mil. lei**. Pentru anul 2020 abordarea bugetului de stat este de a menține stabilitatea macroeconomică, și de a asigura sumele necesare continuării reformelor structurale economice și sociale.

Veniturile bugetului de stat pe anul 2020 sunt estimate cu o creștere față de aprobat (rectificat) 2019 - cu 8,6%. Ponderea veniturilor bugetului de stat în raport cu PIB se estimează la nivel de 19,4%.

Din suma totală a veniturilor bugetului de stat pentru anul 2020, veniturile generale vor constitui 96,2%, iar veniturile colectate 3,8%.

În structura veniturilor bugetului de stat pentru anul 2020, partea preponderentă - 91,8% o dețin încasările din impozite și taxe. Ca pondere în PIB, aceste venituri vor atinge nivelul de 17,8%.

Intrările de granturi pentru susținerea bugetului și pentru proiectele finanțate din surse externe, conform acordurilor semnate cu donatorii externi, se prognozează în sumă de 1 773,5 mil. lei. Ca pondere în suma totală a veniturilor bugetului de stat acestea vor constitui 4,0% și în raport cu PIB - 0,8%.

În funcție de donator, granturile de la guvernele altor state reprezintă 6,2%, restul - 93,8% fiind oferite de organizațiile internaționale.

Alte venituri vor constitui 4,1% din totalul veniturilor bugetului de stat pe anul 2020. Ponderea în PIB este de 0,8%.

Transferuri în cadrul bugetului public național, pentru anul 2020, sunt prevăzute transferuri în sumă de 26,6 mil. lei.

Pentru anul 2020, **cheltuielile bugetului de stat** sunt în creștere de 5 215,1 mil. lei sau cu 11,3% comparativ cu cheltuielile aprobate (rectificate) pentru anul 2019.

Pe componenta de bază cheltuielile bugetului de stat pe anul 2020 (cu excepția celor aferente proiectelor finanțate din surse externe constituie 45 873,1 mil. lei, cu o creștere de 4,9% față de anul 2019.

Pentru proiectele finanțate din surse externe se prevăd cheltuieli în sumă de 5 678,8 mil. lei, cu o creștere de circa 2 ori, comparativ cu anul 2019.

Ca ponderea în totalul cheltuielilor bugetului de stat – circa 87,4% din cheltuielile prevăzute în buget urmează să fie acoperite din contul resurselor generale ale bugetului de stat, iar 12,6% - din granturi și împrumuturi pentru proiectele finanțate din surse externe, și din contul altor mijloace bănești, intrate legal în contul instituțiilor bugetare.

Cheltuielile aferente proiectelor finanțate din surse externe constituie circa 11,0% din volumul bugetului, cu o creștere de 5,4 p.p. comparativ cu anul 2019 aprobat (rectificat).

Cheltuielile în cadrul grupelor funcționale principale pentru anul 2020.

În anul 2020, comparativ cu anul 2019 cele mai esențiale majorări de alocații se atestă la grupele: servicii în domeniul economiei – cu 37,4%, învățământ - cu 10,6%, ordine publică și securitate națională - cu 16,4%, protecție socială - cu 5,3%, ocrotirea sănătății - cu 11,1%. Grupele funcționale respective dețin și ponderea majoră în cheltuielile bugetului de stat: învățământului revin 24,0%, serviciilor în domeniul economiei - 18,7%, protecției sociale - 18,6%, ordinii publice și securității naționale - 10,2% și ocrotirii sănătății - 8,8% din volumul cheltuielilor bugetului de stat.

O descreștere cu 5,1% se atestă la „Servicii de stat cu destinație generală”, cauzată în special de diminuarea cheltuielilor cu caracter general.

Soldul (deficitul) bugetului de stat. Deficitul bugetului de stat pe anul 2020 se estimează în sumă de **7 415,3 mil. lei**. Din această sumă -

Din această sumă - 2 573,7 revine componentei de bază (sau 34,7% din deficitul bugetului de stat), și - 4 841,6 mil. lei sau 65,3% revine deficitului proiectelor finanțate din surse externe. Principalele surse de finanțare a deficitului bugetului de stat sunt sursele externe (intrări nete din împrumuturi externe pentru suport bugetar și implementarea proiectelor finanțate din surse externe) și sursele interne (emisiunea VMS și mijloace din vânzarea și privatizarea patrimoniului public).

Volumul total al intrărilor de împrumuturi de stat externe în anul 2020, va fi distribuit după cum urmează:

- pentru realizarea proiectelor finanțate din surse externe - 7 017,2 mil. lei;
- pentru susținerea bugetului - 2 279,5 mil. lei.

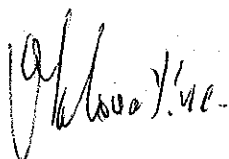
Bugetul de stat pentru anul 2020 este un instrument care reflectă alocări de sume pentru diverse sectoare și politici ce trebuie valorizate pentru interesul comun al societății, și a căror utilizare eficientă și responsabilă conferă continuitate în rezultatele așteptate.

Totodată, la baza construcției bugetare pentru anul 2020 au stat principiile bugetare: unității, universalității, balansării, previzibilității și sustenabilității, performanței și, transparenței.

Potrivit art.54 alin.(3) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, legile bugetare anuale se examinează și se adoptă în două lecturi: - în prima lectură se aprobă indicatorii generali ai bugetului (veniturile, cheltuielile și soldul bugetului), și în a doua lectură proiectul legii se examinează și se votează pe articole sau, după caz, în ansamblu.

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul Legii bugetului de stat pe anul 2020 și anexele acestuia (nr.277 din 28 noiembrie 2019), și a hotărât, cu majoritatea voturilor membrilor comisiei, să adopte prezentul raport, și înaintează Parlamentului spre examinare și aprobare în primă lectură indicatorii generali ai bugetului, și anume, **venituri în sumă de 44 136 645,0 mii de lei și cheltuieli – în sumă de 51 551 945,0 mii de lei, cu un deficit în sumă de 7 415 300,0 mii de lei.**

Vladimir GOLOVATIUC

Președintele Comisiei